

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Označení materiálu:	VY_32_INOVACE_HLAVE_CESKYJAZYK1_18
Název materiálu:	Obtížné pravopisné jevy III.
Tematická oblast:	Český jazyk 1. ročník
Anotace:	Prezentace slouží k opakování obtížných pravopisných jevů – shoda přísudku s podmětem, velká písmena.
Očekávaný výstup:	Žáci ovládají pravidla pravopisu.
Klíčová slova:	Pravopis, shoda přísudku s podmětem, velká písmena.
Metodika:	Podklad pro opakování učiva, poslouží místo klasického zápisu do sešitů
Obor:	Cukrář, prodavač, kuchař - číšník
Ročník:	1.
Autor:	Mgr. Věra Hladíková
Zpracováno dne:	25. 3. 2013

Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.

Obtížné pravopisné jevy III.

Psaní i/y u sloves

- psaní i/y u sloves se řídí shodou přísudku s podmětem

!!!

v přítomném čase má vždy sloveso

koncovku –í

Kuchař vaří hovězí maso.

Dítě prosí.

Y píšeme

- je-li podmět **rodu ženského**
Dívky se procházely parkem.
Na louce se pásly ovce.
- je-li podmět rodu **mužského neživotného**
Traktory pomalu popojížděly.
Všechny počítače přestaly fungovat.
- jsou-li podmětem **děti**
Děti recitovaly básničky.
Ve školce byly děti.

I píšeme

- je-li podmět rodu **mužského životného**
Do Prahy se sjeli cizinci.
Sousedé nám mávali.
- je-li alespoň **jeden** z podmětů rodu **mužského životného**
Žáci a žákyně se zúčastnili celostátní soutěže.
Nepomohli nám ani dobrovolníci ani lékařky.

I píšeme

- je-li **podmět nevyjádřený** nebo je-li jím **slovo my** a z předchozího kontextu není jasné, o koho se jedná.

*Špatně jsme to odhadli.
Všichni odešli.*

A píšeme

- je-li podmět v množném čísle rodu středního

Kola se jim polámala.

Okna se nedala zavřít.

Doplň i/y

1. Sklenice se při mytí rozbil_.
2. Světla brzy zhasl_.
3. Pozoroval_ jsme naše děti.
4. Petr a Eva pocházel_ z Brna.
5. Na parkovišti stál_ traktoristé a jejich traktory.
6. Žákyně se zúčastnil_ celostátní soutěže.
7. Květiny mi připadal_ zvadlé.

Řešení

1. Sklenice se při mytí rozbily.
2. Světla brzy zhasla.
3. Pozorovali jsme naše děti.
4. Petr a Eva pocházeli z Brna.
5. Na parkovišti stáli traktoristé a jejich traktory.
6. Žákyně se zúčastnily celostátní soutěže.
7. Květiny mi připadaly zvadlé.

Velká písmena

- Píšeme je u názvů:
 - měst, obcí, řek, jezer, pohoří, států...
Olomouc, Krkonoše, Rakousko, Česká republika...
 - je-li název města (obce) víceslovný píšeme všechna písmena velká s výjimkou předložek
České Budějovice, Ústí nad Orlicí
 - názvy státních příslušníků
Němec, Čech

Velká písmena

- začíná-li název předložkou, píšeme předložku i slovo za ní velkým písmenem

restaurace U Supa

ulice Na Poříčí

- u vlastních jmen
Karel Novák

- názvy institucí, organizací, sdružení...

*Fakultní Thomayerova nemocnice s
poliklinikou*

Malým písmenem

- ! jméno druhové je vždy malým písmenem
 - *Pyrenejský poloostrov, Nerudova ulice*
- ! přídavná jména, která nejsou součástí názvu píšeme malým písmenem
 - pražské ulice*

Vyber velká/malá písmena

1. Pojedeme do K/karlových V/varů.
2. Procházeli M/máchovou ulicí v Ú/ústí
N/nad L/labem.
3. Helmut je N/němec, který pochází z
B/berlína.
4. Na dovolenou jedeme do S/slovenské
R/republiky.
5. Dnes je koncert na S/slánském
N/náměstí.

Řešení

1. Pojedeme do **K**arlových **V**arů.
2. Procházeli **M**áchovou ulicí v **Ú**stí **n**ad **L**abem.
3. Helmut je **N**ěmec, který pochází z **B**erlína.
4. Na dovolenou jedeme do **S**lovenské **r**epubliky.
5. Dnes je koncert na **s**lánském **n**áměstí.

Použité zdroje

www.pravidla.cz